

POSTANOWIENIE Z DNIA 2 LUTEGO 2009 R.

II KK 224/08

Obowiązek dołączenia zapisu obrazu i dźwięku, a także przekładu zapisu dźwięku, do protokołu spisanego z czynności procesowych wymienionych w art. 143 § 1 k.p.k., istnieje wówczas, gdy protokół został sporządzony w formie uproszczonej.

Przewodniczący: sędzia SN J. Skwierawski.

*Sędziowie: SN A. Tomczyk, SA (del. do SN) J. Śpiechowicz
(sprawozdawca).*

Prokurator Prokuratury Krajowej: D. Barski.

Sąd Najwyższy w sprawie: 1) Krzysztofa J. 2) Andrzeja M. 3) Tadeusza M., skazanych z art. 258 § 3 k.k., 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i inne, po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie w dniu 2 lutego 2009 r., kasacji, wniesionych przez obrońców skazanych od wyroku Sądu Apelacyjnego w Ł. z dnia 4 lutego 2008 r., zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 20 września 2002 r.,

o d d a l i ł kasacje (...).

Z u z a s a d n i e n i a :

(...) W tej grupie zarzutów mieści się też zarzut naruszenia przez Sąd *a quo* przepisów art. 147 § 1 i 3 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k., 167 k.p.k. i art. 410 k.p.k., a następnie wadliwej jego kontroli przez Sąd odwoławczy.

Obrońcy skazanego Krzysztofa J. i Tadeusza M. stoją na stanowisku, że wskazane wyżej przepisy zostały rażąco naruszone, poprzez brak załączenia do protokołów przesłuchań świadka koronnego kaset video z zapisami tych czynności przeprowadzonych ze świadkiem, co w konsekwencji doprowadziło do rozminięcia się przez oba sądy z obowiązkiem dochodzenia prawdy materialnej w procesie karnym.

Ze stanowiskiem tym w żaden sposób zgodzić się nie można.

W przedmiotowej sprawie Marek B. słuchany był w postępowaniu przygotowawczym jako podejrzany i świadek. Zarówno pierwsza, jak i druga czynność wymaga spisania protokołu (art. 143 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 71 § 3 k.p.k.). Nie ulega też wątpliwości, że przebieg tych czynności może być utwalony za pomocą urządzenia rejestrującego obraz lub dźwięk i tak też stało się w przedmiotowej sprawie. Rzecz jednak w tym, że jest to pomocnicza forma utrwalenia przebiegu czynności procesowej, która w żadnym wypadku nie może zastąpić protokołu. Przesądza o tym treść art. 147 § 1 k.p.k., w którym posłużono się wyrażeniem „ponadto” (zob.: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 października 1974 r., IV KR 228/74 OSNKW 1975, z. 1, poz. 1; Z. Doda: Przegląd orzecznictwa Sądu Najwyższego, Pal. 1976, nr 2, s. 52 czy wyrok z dnia 4 lipca 1983 r., I KR 135/83, niepubl.).

Czynności, o których mowa w kasacjach, były utrwalane za pośrednictwem urządzenia rejestrującego dźwięk i obraz, co – jak wyżej wskazano – było „możliwe” w rozumieniu § 1 art. 147 k.p.k., ale oprócz tego sporządzono obszerny, szczegółowy protokół i nikt nigdy nie poddawał w wątpliwość jego wartości merytorycznej.

Sąd Najwyższy stoi na stanowisku, że zdanie drugie art. 147 § 3 k.p.k., statuujące obowiązek dołączenia zapisu obrazu lub dźwięku oraz przekładu zapisu dźwięku jako załącznika do protokołu, należy odczytywać łącznie ze zdaniem pierwszym tegoż przepisu, w którym przewiduje się

możliwość sporządzenia protokołu ograniczonego do zapisu najbardziej istotnych oświadczeń osób biorących udział w czynności. Innymi słowy mówiąc, tylko wówczas istnieje obowiązek dołączenia zapisu obrazu i dźwięku, a także przekładu zapisu dźwięku do protokołu spisanego z określonych czynności procesowych wymienionych art. 143 § 1 k.p.k., jeśli protokół ten zostanie sporządzony w formie uproszczonej.

Skoro w przedmiotowej sprawie, organ prowadzący postępowanie przygotowawcze nie skorzystał z owej fakultatywnej możliwości ograniczenia protokołów z przesłuchania Marka B. w charakterze podejrzanego, a następnie świadka, do zapisu najistotniejszych oświadczeń biorących udział w tej czynności osób, to nie było też obowiązku dołączenia kaset video do znajdujących się w aktach protokołów, spełniających wszystkie wymogi określone w art. 148 § 1 i 2 k.p.k. I aczkolwiek byłoby to wskazane, to jednak zaniechanie dołączenia owych kaset nie uprawnia skarżących do poddawania w wątpliwość wartości dowodowej zamieszczonych w aktach protokołów z przesłuchań świadka koronnego. (...)